ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **V. K. D.,** zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 6. 2017, č. j. 30 A 136/2016 – 49,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 6. 2017, č. j. 30 A 136/2016 - 49, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 7. 2016, č. j. MV-90154-10/SO-2016, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 5. 4. 2016, č. j. OAM-51029-27/DP-2013. Posledně uvedeným správním rozhodnutím byla zamítnuta žádost stěžovatele o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 s odkazem na § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Krajský soud dospěl k závěru, že byly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti stěžovatele, neboť bylo zjištěno, že stěžovatel byl rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze

dne 25. 6. 2015, č. j. 3 T 85/2013 – 659, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 11. 2015, č. j. 9 To 328/2015 – 686, uznán vinným ze spáchání pokračujícího přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „trestní zákoník“). Krajský soud dále s odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 47, a ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008 – 47, konstatoval, že v případech, v nichž je důvodem zamítnutí žádosti cizince (stěžovatele) o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu skutečnost, že cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, zákon o pobytu cizinců nepodmiňuje vydání takového rozhodnutí posouzením přiměřenosti dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Dále krajský soud konstatoval, že pro rozhodnutí správních orgánů bylo nadbytečné provádět účastnický výslech stěžovatele, neboť jedinou zákonnou podmínkou pro zamítnutí žádosti stěžovatele bylo jeho pravomocné odsouzení pro úmyslný trestný čin. Krajský soud neshledal důvodnou ani žalobní námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu, porušení povinností žalované jako odvolacího orgánu, nedostatečného odůvodnění rozhodnutí žalované a porušení § 2 a § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád).

II.
Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] V kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný a nezákonný. Krajský soud se podle jeho názoru dostatečně a správně nevypořádal s žalobními námitkami, neboť se ztotožnil s názorem žalované, jejíž rozhodnutí aproboval. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jsou dle stěžovatele nezákonná a nepřezkoumatelná, zatížil také krajský soud svůj rozsudek nezákonností a nepřezkoumatelností. Žalobní námitky tak zůstávají relevantní rovněž pro řízení o kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel uvedl, že správní orgány v rozporu se zásadou materiální pravdy (§ 3 správního řádu) nedostatečně zjistily skutkový stav věci. Zejména žalovaná se nedostatečně vypořádala s odvolací námitkou, která se vztahovala právě ke zjištění skutkového stavu věci, neboť stěžovatel v průběhu správního řízení navrhoval provedení svého účastnického výslechu; tomuto návrhu vyhověno nebylo. Účastnický výslech stěžovatele by přispěl ke zjištění skutkového stavu věci, a to především ve vztahu k hodnocení dopadů žalobou napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. S tímto důkazním návrhem, který sice nebyl součástí odvolání stěžovatele, ale byl vznesen v rámci jeho vyjádření k podkladům rozhodnutí, se žalovaná nijak nevypořádala.

[6] Dále stěžovatel namítl, že se krajský soud nesprávně vypořádal s žalobní námitkou nepřiměřenosti rozhodnutí žalované ve vztahu k jeho rodinnému a soukromému životu, neboť žalovaná se neměla ztotožnit s rozhodnutím správního orgánu I. stupně již proto,

že představuje zjevně nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života stěžovatele. Správní orgán I. stupně přitom tuto otázku zcela nedostatečně posoudil, nedbal své povinnosti stanovené v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a nevypořádal všechna kritéria, která jsou v tomto ustanovení uvedena, ačkoli byl k tomu povinen z úřední povinnosti. Uvedené posouzení v rozhodnutích správních orgánů zcela absentuje. Stěžovatel je přitom toho názoru, že v situaci, v níž byly správní orgány povinny postupovat podle § 3 správního řádu, bylo jejich povinností vyslechnout stěžovatele ke kritériím stanoveným v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, anebo jej alespoň vyzvat, aby se k nim vyjádřil, popř. se měly uvedené skutečnosti pokusit zjistit jiným způsobem. Správní orgány se o to však ani nepokusily a s těmito kritérii se nijak nevypořádaly, což je rovněž v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu.

[7] Pokud žalovaná argumentuje názorem, že povinnost posuzovat zásah do soukromého a rodinného života cizince je stanovena pouze u zamítnutí žádosti dle § 75 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, je její závěr nesprávný. V případě uváděném žalovanou se totiž jedná o explicitně stanovenou povinnost, ale povinnost posoudit přiměřenost zásahu rozhodnutí dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců mají správní orgány u všech rozhodnutí dle zákona o pobytu cizinců; této povinnosti správní orgány v projednávané věci nedbaly. Tato povinnost vyplývá také ze základních zásad správního řízení ve smyslu § 2 až § 8 správního řádu.

[8] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil.

[9] Žalovaná navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a odkázala na své vyjádření v řízení před krajským soudem a na rozsudek krajského soudu.

III.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud poté přezkoumal rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a zkoumal při tom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, který neshledal nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, nesrozumitelnost ani pro jinou vadu řízení. Krajský soud vypořádal všechny žalobní námitky a učiněné závěry v dostatečném rozsahu odůvodnil; jeho právní názory jsou srozumitelné a logické (k otázce přezkoumatelnosti srov. např. rozsudky Nejvyššího

správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS). Obdobné závěry platí rovněž pro rozhodnutí správních orgánů obou stupňů; žalovaná se rovněž vypořádala se všemi odvolacími námitkami, a to včetně otázky přiměřenosti dopadů zamítnutí žádosti stěžovatele do jeho soukromého a rodinného života a případného výslechu stěžovatele jako účastníka řízení k této otázce (tyto námitky stěžovatel v odvolání také vznesl).

[14] Sporné otázky v nyní projednávané věci spočívají v tom, zda se měly správní orgány zabývat přiměřeností dopadů rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti stěžovatelova povolení k dlouhodobému pobytu do jeho rodinného a soukromého života, a dále zda měly provést jeho účastnický výslech.

[15] Podle § 44 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 citovaného zákona vztahují obdobně.

[16] Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).

[17] Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.

[18] Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Z obsahu správního spisu a mezi stranami není sporné, že stěžovatel byl pravomocně odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 3 T 85/2013 – 659, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 11. 2015, č. j. 9 To 328/2015 – 686, za spáchání pokračujícího přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku. V důsledku uvedeného odsouzení byly splněny podmínky pro použití § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[19] Otázkou výkladu § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a poměřování veřejného zájmu na ochraně před cizinci páchajícími úmyslnou trestnou činnost v České republice a základního práva cizince na rodinný život v České republice se zdejší soud zabýval v minulosti již několikrát. Nejvyšší správní soud tak např. v rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008 - 101, konstatoval, že „[t]*ento test provedl již zákonodárce při přijímání této zákonné úpravy a shledal, že zájem státu a společnosti na tom, aby se na území České republiky nezdržovali cizinci, kteří spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli odsouzeni, a mohli tedy představovat byť jen potenciální hrozbu pro společnost, je mnohem důležitější a*

závažnější, než individuální právo tohoto cizince na ochranu jeho rodinného života“. Uvedené závěry pak Nejvyšší správní soud potvrdil také v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 – 47. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud dále vyloučil použití § 37 odst. 2 písm. b) a § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, u nichž se přihlíží k dopadům do soukromého a rodinného života cizince, neboť § 37 odst. 1 písm. a) téhož zákona je ve vztahu k nim speciálním ustanovením a má přednost.

[20] Ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců taktéž neposkytují správnímu orgánu možnost užít správní uvážení, tj. zvažovat různé aspekty spáchaného úmyslného trestného činu, jakými jsou jeho závažnost a povaha, či rozlišovat mezi úmyslnými trestnými činy, které jsou důvodem pro zrušení dlouhodobého pobytu (resp. pro zamítnutí žádosti o jeho prodloužení), a které nikoliv. Citované právní normy stanoví správnímu orgánu jednoznačně povinnost rozhodnout určitým způsobem za předpokladu splnění podmínek uvedených v zákoně (obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 8 As 34/2011 - 85, nebo ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 85/2013 - 51).

[21] Na uvedené závěry nemá vliv ani výslovná úprava § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, účinná od 1. 1. 2011. Povinnost posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nelze vztahovat na všechna rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců, jak se nesprávně domnívá stěžovatel (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, a ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015 - 27). Správní orgán má naopak posuzovat přiměřenost jen těch rozhodnutí, u nichž to zákon o pobytu cizinců předpokládá. Zákon o pobytu cizinců v § 174a odst. 1 obsahuje demonstrativní výčet kritérií, ke kterým správní orgány přihlédnou při posuzování přiměřenosti. Ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců správním orgánům neukládá povinnost posuzovat přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016 – 47). Tato námitka je tedy nedůvodná.

[22] S ohledem na uvedené závěry není důvodná ani kasační námitka, že správní orgány měly stěžovatele vyslechnout jako účastníka řízení. Jestliže měly správní orgány zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zákon o pobytu cizinců jim nestanovil povinnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života a neumožňoval ani výjimky ve formě správního uvážení, byl by účastnický výslech stěžovatele zcela nadbytečný, neboť by v žádném případě nemohl vyvrátit skutečnost, že stěžovatel byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, a již tím naplnil podmínky pro zamítnutí jeho žádosti o prodloužení povolení k pobytu. Nelze proto souhlasit se stěžovatelem, že jeho nevyslechnutí jako účastníka řízení k posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života představovalo závažný procesní nedostatek, který by měl vést ke zrušení napadeného rozhodnutí (resp. že žalovaná měla pro tento nedostatek zrušit rozhodnutí správního orgánu I. stupně).

IV.
Závěr a náklady řízení

[23] Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti; z obsahu spisu však plyne, že jí v tomto řízení žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu